

„ÉLŐ KÖZÖSSÉGEK A HOLT-RÁBCA MENTÉN” CÍMŰ PROJEKT BEMUTATÁSA, A MEGVALÓSÍTÁS ÁLTALÁNOS TANULSÁGAI ÉS TAPASZTALATAI

Projekt azonosító szám:
TOP-5.3.1-16-GM1-2017-00002

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	2
1. A projekt célkitűzései és eredményei	3
2. A projekt keretei és a megvalósítás bemutatása.....	4
2.1. Projekt menete.....	4
2.2. A projekt konkrét vállalásai.....	5
2.3. Módszertan.....	6
3. Megvalósított tevékenységek és elért eredmények.....	9
3.1. Monográfia, helyi cselekvési terv, rendezvénynaptár, részvételi fórum.....	9
3.2. Közösségi akciók és programok szervezése.....	10
4. A projekt általánosítható tapasztalatai.....	13
4.1. Sikeres közösségfejlesztési módszerek.....	13
4.2. A közösségi együttműködés és helyi elköteleződés fontossága	14
5. Eredmények fenntarthatósága és hosszú távú hatások	14
5.1. Helyi közösségi életre gyakorolt hatások.....	14
6. Ajánlások más közösségek számára.....	15
6.1. Javasolt lépések hasonló projektekhez	16
6.2. Az eredmények fenntartásának módjai és bővítési lehetőségek.....	17
7. Összegzés.....	18
7.1. A projekt általános értékelése.....	18
7.2. További fejlesztési lehetőségek és következő lépések.....	18

Bevezetés

A projekt megvalósítására a Börcs Község Önkormányzata alakított konzorciumot Rábca Menti Községek Önkormányzatainak Család- és Gyermekjóléti Szolgálatával, a tevékenységek megvalósítása e két partner összefogásával zajlott.

A projekt átfogó célja volt, hogy csökkentse a helyi lakosok elvándorlását és elősegítse azok megtartását, miközben erősíti a közösségi életet és a helyi identitást. Ezen kívül a projekt cél volt a település környezeti, építészeti, táji, valamint kulturális és történelmi értékeinek megóvása és ápolása, hogy a jövő generációi számára is fenntartható és élhető környezetet biztosítson.

A konkrét célok között szerepelt a célcsoportok mozgósítása, amely magában foglalja a már meglévő kisközösségek munkájának támogatását, új közösségek létrehozását, valamint a település lakóinak aktív bevonását a közösségi tevékenységekbe. Továbbá, a projekt biztosítja a lakosok számára a tartalmas elfoglaltságokat, úgy, hogy új programok jönnék létre, amelyek a helyi szükségletekre és igényekre építenek, miközben a meglévő közösségi eseményeket is támogatják.

A helyi hagyományok, környezeti és kulturális értékek megjelenítése szintén fontos célként jelent meg, így a programok során kiemelt figyelmet kaptak a település sajátos értékei, valamint az új, helyi szokások és tradíciók kialakulásának támogatása. A programok nyitottak voltak mindenki számára, különösen azokra a személyekre fókuszálva, akik egészségi, szociális vagy gazdasági hátrányos helyzetben élnek (például fogyatékkal élők, tartós betegek, alacsony jövedelműek, munkanélküliek, alacsony végzettségűek).

A generációk közötti együttműködés erősítése is kiemelt célként szerepelt, különös figyelmet fordítva a 11-19 év közötti fiatalok és a nyugdíjas korosztály közötti kapcsolatépítésre. Ennek érdekében célzott tudás-átadó és önkéntes programok kerültek megszervezésre, amelyek elősegítik a fiatalok és idősebbek közötti tapasztalat- és tudásmegosztást, ezáltal erősítve a közösség összetartását és intergenerációs együttműködését.

1. A projekt célkitűzései és eredményei

A projekt alcíme „Generációkat összekötő közösségfejlesztő program megvalósítás Börcsön”, amelyből kitűnik, hogy az önkormányzat a Rábca Menti Községek Önkormányzatainak Család- és Gyermekjóléti Szolgálatával együttműködve az egyes célcsoportok közötti együttműködést kívánta erősíteni, valamint az egyes célcsoportok tagjainak összefogását ösztönözni.

A projekt átfogó célja:

- A helyi lakosok megtartása, elvándorlásuk esélyének csökkentése;
- A lakosok közösségi életbe való bekapcsolásának ösztönzése;
- A helyi környezeti, építészeti-táji és kulturális-történelmi értékeinek megóvása és ápolása;

A projekt konkrét vagy specifikus céljai:

- A. célcsoportok mozgósítása: meglévő kisközösségek munkájának segítése, új közösségek generálása, és a településen élők bevonása a közösségi munkába;
- B. a célcsoportok számára tartalmas elfoglaltság biztosítása: a meglévő közösségi események mellett új programok generálása a helyi szükségletekre építve;
- C. a helyi hagyományok, környezeti, építészeti, kulturális és történelmi értékek megjelenítése a programokban, és új szokások kialakulásának támogatása;
- D. a tervezett programok nyitott, mindenki számára elérhető módon való megszervezése és lebonyolítása, különös figyelemmel az egészségi, szociális és gazdasági szempontból hátrányosan érintett személyekre (fogyatékkal vagy tartós betegséggel élők, nehéz anyagi körülmények között élők, tartós munkanélküliek és alacsony végzettségűek);
- E. generációk közötti együttműködés erősítése, kiemelten a 11-19 év közötti fiatalok és a nyugdíjas korosztály tagjai között: célzott tudás-átadó és önkéntes programok szervezése;

Ezen célkitűzések célja, hogy az érintett közösségek szorosabbra fűzzék kapcsolataikat, és hosszú távon fenntartható közösségi értékeket hozzanak létre.

A kitűzött célok elérésével az alábbi eredmények realizálódtak a projekt végére:

- növekedett azon, a helyi közösségek által szervezett események száma, melyek forrása a községek kulturális és természeti értékei;
- növekedett az aktív tagok, segítők és önkéntesek száma;
- színesebbé vált a település programkínálata, valamennyi célcsoport számára megnyílt a kapcsolódás lehetősége;
- a helyi (természeti, épített és szellemi kulturális) értékek a mindennapok részévé váltak nem csupán a célcsoportok, hanem a teljes lakosság számára;

2. A projekt keretei és a megvalósítás bemutatása

1.1. Projekt menete

A támogatott projekt megvalósítása hivatalosan 2018. április 1-jén kezdődött, és az eredeti terv szerint 2022. április 30.-én zárult volna. A projekt azonban nem várt akadályokkal szembesült, amelyek mind az időzítést, mind a megvalósítás körülményeit jelentősen befolyásolták.

Az egyik legnagyobb kihívást a 2020-ban kibontakozó COVID-19 járványhelyzet jelentette. A járvány miatt számos közösségi eseményt, személyes találkozót és tréninget kellett átütemezni vagy alternatív módokon – például online formában – megvalósítani. Ezek a változások ugyan lehetővé tették a program folytatását, de jelentős rugalmasságot és gyors reagálást követeltek mind a szervezőktől, mind a résztvevőktől.

Emellett egyéb váratlan tényezők is közrejátszottak abban, hogy a projekt eredeti műszaki-szakmai tartalmát és költségvetését többször is módosítani kellett. A közösségi programok megvalósításának gyakorlati tapasztalatai alapján a költségvetés bizonyos tételei átütemezést igényeltek, míg mások pontosításra szorultak, hogy a tényleges igényekhez jobban igazodjanak.

A projekt záró dátuma így végül 2022. december 31.-re módosult, és az átszervezések ellenére is minden eredeti célt figyelembe véve sikerült megvalósítani a vállalt eredményeket. Az átfogó közösségfejlesztési folyamatot ugyan az akadályok lassították, de az elkötelezett munka eredményeként a projekt sikeresen lezárult, és a tervezett célokat teljesítettük.

1.2. A projekt konkrét vállalásai

A projekt megvalósítása során különös figyelmet fordítottunk a felhívás 3. pontjában meghatározott elvárásokra, amelyek a projekt céljainak és eredményeinek sikeres elérését biztosították. Ezek alapján az alábbiak megvalósítását vállaltuk a projektben:

1. Községek részvételével megvalósuló felmérés és tervezés során közösségi interjúk (30 db), közösségi beszélgetések (12 alkalommal) illetve kérdőív (454 db) alkalmazásával közösségi felmérés készült.

2. A helyi szintű közösségi tevékenységek történeti feltárását segítette a projekt előkészítő szakaszában is együttműködési megállapodással bevont szervezetekkel történő együttműködés.

Az előző két pontban említett folyamatok segítették kialakítani a Helyi Cselekvési tervet és a Rendezvénynaptárakat, amelyek a megvalósítási időszak folyamán a változó körülmények és a lakossági jelzések alapján többször módosításra kerültek.

3. 2019-2022 között a közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok megvalósítása folyamatos volt. A helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése is megtörtént a Börcs Község honlapján aloldal létrehozásával. A program megvalósítási időszakában összesen 10 db részvételi fórum valósult meg.

4. A felhívásnak megfelelően a települések a helyi esélyegyenlőségi programjukat, közművelődési rendeleteiket áttekintették, ahol szükséges volt ott módosították.

5. Községi információs pont kialakítása megtörtént településenként.

6. A közösségfejlesztési folyamat szakmai minőségének biztosítása is megtörtént.

Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek között:

1. Infokommunikációs akadálymentesítés az akadálymentes weboldal kialakításával, fejlesztésével kapcsolatos minimum feltételek teljesítésének megfelelően teljesült.

Nyilvánosság biztosítása valamennyi konzorciumi partnernél, illetve kialakításra került a projekt aloldala is, mely a <https://borcs.hu/index.php/palyazatok-uj/top-5-3-1> linken érhető el.

Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek közül az

1. „..közösségi tevékenységek, események, programok, folyamatok és együttműködések megvalósításához szükséges eszközbeszerzés...”
2. „közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok megvalósítása” is megtörtént a cselekvési tervben és a rendezvénynaplóban rögzítettek szerint.
3. Közlekedésbiztonsági program keretében 2 db közösségfejlesztő akció megszervezése;

2.3.Módszertan

2.3.1. Közösségi interjúk és beszélgetések lebonyolítása

Közösségi interjúk:

A börcsi közösségi interjúk során a falu közösségi életében fontos szerepet betöltő személyeivel készült interjúk, melynek legfontosabb célja egy kiinduló pont megjelölése volt. A mintegy 4 évet felölelő projektidőszakban olyan programok, akciók elindítása és megvalósítása volt a cél, melyek a helyi közösség tagjainak igényeinek és elvárásainak eleget tesznek; ezt az igény-csomagot jelenítették meg az interjúkban elhangzott jelzések, felvetések.

A kérdőívben két nagy téma köré építettük fel a kérdéseket:

1. közösségi élet és
2. településkép

Mindkét témakörben egyaránt kíváncsiak voltunk arra, a válaszadók véleménye szerint melyek a közösség / település előnyei, vonzerői, pozitív hatásai, továbbá melyek a gyengeségei, javításra, erősítésre szoruló jellemzői. Továbbá: mit kellene/lehetne tenni az erősségek további fejlesztéséért, illetve a hiányok csökkentéséért. Végül mit tudnának a megkérdezettek tenni a helyzet további javítása érdekében.

A válaszokból, nem sikerült éles különbséget tenni a két témakör között: a megkérdezettek számára szorosan összefonódik a településképzés és a közösségi élet, mindkettő egyaránt fontos, az elképzelések tekintetében szignifikánsan nem választhatók szét.

A legfontosabb, sok szereplőt érintő felvetések, jelzések a következők voltak:

- az erős és működő közösségek igénylik a folyamatos (belső és külső) odafigyelést, egy-egy esetben indokolt a megújításuk is (pl. Nyugdíjas Klub), valamint fontos lenne új tagok bekapcsolása (pl. önkéntesek);
- az egyes szervezetek közötti információáramlás és kommunikáció erősítése, esetleges együttműködések ösztönzése;
- a helyi közösség tagjait érintő, érdeklő rendezvények szervezése, a meglévő programok esetében a helyiek igényeire való odafigyelés erősítése;
- az egyes, jól körül határolható kor- illetve hasonló érdeklődésű csoportok számára szerveződő programok, akciók elindítása (gyerekek, tinédzserek és fiatal felnőttek, 30-40-es korosztály, középkorúak, nyugdíjasok);
- az újonnan betelepülők és a helyi lakosok közötti kapcsolat erősítése, az új lakosok hatékonyabb bevonása a közösségi életbe;
- közösségi szerepkör erősítését célzó intézkedések: polgárőrség szervezése, papír alapú helyi újság elindítása;
- az eddigi erőfeszítések mellett további településképzést javító intézkedések végrehajtása: virágosítás, parkgondozás (akár új cég megalakításával is), elhagyott lakóházak környezetének rendezése, használaton kívüli épületek közösségi célú funkcióval való megtöltése (nagykocsma épülete – nagyobb befogadóképességű zárt hely), a meglévő közösségi helyek karbantartása, felújítása (tájház, temető, iskola körüli kerítés);
- új közösségi - szolgáltatási helyek létesítése (tűzoltószertár, patika, kávézó-cukrászda, bankautomata);
- infrastrukturális fejlesztések: településen belüli úthálózat és a településre beérő út felújítása, internethálózat zavartalan működésének biztosítása, a leendő társasházak helyzetének rendezése;

Közösségi beszélgetések:

A 2019. évben összesen 12 db közösségi beszélgetésre került sor a helyi lakosok részvételével. A beszélgetések célja a közösségi kérdőívek eredményeinek feldolgozása, programötletek és fejlesztési javaslatok kidolgozása, valamint a helyi közösségek építésének elősegítése volt.

A találkozók során a következő főbb témákat dolgoztuk fel:

- Közösségépítő programok tervezése, mint például rendezvények, programok, klubok illetve ifjúsági és idősebb generációkat érintő közösségi események.
- Új helyi közösségek, például egyesületek és csoportok megalakulásának támogatása.
- A település arculatának modernizálása, virágosítás és közösségi kommunikációs csatornák fejlesztése.

A résztvevők aktív hozzájárulása és önkéntes munkája jelentős szerepet játszott a tervezésben és a megvalósítási irányok kijelölésében.

2.3.2. Kérdőíves felmérés a háztartások körében

A felmérés a község minden háztartását érintette, összesen 454 kérdőívet töltöttek ki (családonként átlagosan 1 db-ot), melyhez egy 8 oldalas kérdőívet állítottunk össze. A lekérdezés 10 önkéntes segítségével zajlott le.

A kérdőívben 5 téma köré építettük fel a kérdéseket:

- Közösségi élet
- Helyi események, rendezvények
- Települések közti együttműködés: Abda, Ikrény és Börcs
- Településkép
- További lehetőségek a falu számára

A tapasztalatok alapján a személyes kapcsolat révén a papíralapú kérdőívek hatékonyabbak voltak a kitöltés ösztönzésében.

Eredmények és tanulságok

A visszaérkezett kérdőívek alapján részletesebb képet kaptunk a helyi lakosság gondolkodásáról, problémáiról és prioritásairól. A helyi közösségi életet a lakosok elsősorban az összetartás, a családi légkör és a különböző közösségek aktív tevékenységei miatt értékelik pozitívan. Bár sokan nem vesznek részt szervezett közösségi programokban, nyitottak lennének új lehetőségekre, különösen kézműves, sport- és kulturális események, valamint családi és ifjúsági programok terén. A válaszadók szerint hiányzik egy ifjúsági klubhoz hasonló közösségi tér, valamint szükség lenne a sportlétesítmények bővítésére és egyéb kulturális, közösségi helyszínek fejlesztésére. A közösségfejlesztés iránt érdeklődők önkéntes munkával, eszközadományokkal és saját ötleteikkel is hozzájárulnának a közösségi élet fellendítéséhez, illetve szívesen részt vennének a közös tervezési folyamatokban.

3. Megvalósított tevékenységek és elért eredmények

3.1 Helyi cselekvési terv, rendezvénynaptár, részvételi fórum

A cselekvési terv és az éves rendezvénynaptár elkészítése érdekében megtartott részvételi fórumok kiemelt jelentőségűek volt a települések fejlesztési folyamatában. A találkozón a szakmai vezető, a két helyi közösségfejlesztő és a külső szakértő közösen dolgozott a közösségi felmérés eredményeinek értékelésén, hogy azokat a helyi igényekhez és lehetőségekhez igazított konkrét intézkedésekké formálják.

A beszélgetés egyik fő célja az volt, hogy a felmérések során feltárt problémákra és lehetőségekre reagáló, hosszú távon is fenntartható cselekvési terv szülessen. Ebben különös figyelmet fordítottak a közösség erősségeire, a helyi erőforrásokra és azokra a területekre, ahol az együttműködés erősítése szükséges. Az intézkedési terv olyan konkrét feladatokat és lépéseket tartalmaz, amelyek elősegítik a helyi közösség fejlődését, valamint választ adnak azokra a kihívásokra, amelyek a településeken élők életminőségét befolyásolják.

Ezzel párhuzamosan az éves rendezvénynaptár kidolgozása is megtörtént, amely a közösség életének aktívabbá tételét és a közösségi összetartozás erősítését célozza. A tervezés során arra törekedtek, hogy az események változatosak legyenek, lefedjék a különböző korosztályok érdeklődési körét. Az éves naptár emellett lehetőséget biztosít arra is, hogy a közösség tagjai

jobban bevonódjanak a szervezési és megvalósítási folyamatokba, ezzel erősítve a helyi identitást és együttműködést.

Ez az egyeztetés tehát kulcsfontosságú mérföldkő volt a települések életében, amely a közösségi részvételre és az együttműködésre alapozva hozott létre konkrét fejlesztési irányokat és közösségépítő programokat.

3.2 Közösségi tevékenységek történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele

A település mai arculatát is meghatározó múltbéli hagyományok és ismeretek nem minden esetben épülnek be a kulturális programokba, valamint a fiatalabb generáció nem rendelkezik megfelelő tudással róla. A helyi identitás erősítése, illetve megőrzése érdekében ismernünk kell múltunkat és közös összefogással segíteni ezen ismeretek generációról-generációra való megőrzését, áthagyományozását.

Helytörténeti emlékek összegyűjtése és közzététele az alábbiak szerint valósult meg:

A régi hagyományok felelevenítésére, a történelmi eseményekre, helyszínekre, emlékekre, képekre, nevezetességek számbavételére és információk átadására helyeztük a hangsúlyt. A közösség bevonásával és aktivizálásával a helyismereti dokumentumok gyűjtése történt meg a településen.

3.3 Közösségi akciók és programok szervezése

Börcs Község jelentős közösségi eseményeket szervezett, amelyek célja a helyi lakosok bevonása, az identitás erősítése, valamint a közösségfejlesztés támogatása volt. A rendezvények és programok nemcsak szórakozást nyújtottak, hanem fontos közösségformáló szerepet is betöltöttek.

Közösségi események és programok

Közösségek szomszédolása

A program célja a települések közötti kapcsolatok erősítése, közös értékek és hagyományok felfedezése volt. A fiatalok számára hagyományőrző kézműves foglalkozások, népzenei és néptáncbemutatók, valamint tájséták és vetélkedők kínálnak élményeket.

Lengyel látogatások

A nemzetközi kapcsolatok ápolása is fontos része volt a programnak: Börcs és a lengyelországi Masłów testvértelepülési kapcsolatát évenkénti látogatások erősítik, míg a hazai szerb kisebbséggel való együttműködés Muzslyáról érkező vendégek fogadásával valósult meg.

Közösségi találkozók és fórumok

- ❖ Hagyományőrző húsvéti locsolás újjáélesztése.
- ❖ Mikulásfutás, amely adománygyűjtésre és közösségi összefogásra épül.
- ❖ Családi nap a helyi közösség erősítésére, sport- és csapatépítő programokkal.
- ❖ Egészségnap a fenntarthatóság és egészségtudatosság jegyében, életmód- és táplálkozási tanácsadással.
- ❖ Fogathajtó verseny, amely népszerű esemény a környéken.
- ❖ Hagyományőrző tökfesztivál a helyi gasztronómiai és kulturális örökség bemutatásával.
- ❖ Közlekedésbiztonsági program gyermekek számára, elméleti és gyakorlati oktatással.

Közösségi klubok és szakkörök

- ❖ Kreatív klub: Kézműves és hobby tevékenységek szervezése a lakosság igényei szerint (főzés, barkácsolás, smink, sakk, stb.).
- ❖ Színjátszókör: Gyermekek számára színdarabok betanítása és előadások szervezése helyi eseményeken.
- ❖ E-klub: Informatikai és videojáték-klub fiataloknak, versenyek szervezésével.
- ❖ Bringa klub: Közlekedésbiztonsági képzés és túravezetés a kerékpározás népszerűsítésére.

Az események összesítése alapján 3020 fő bevonása valósult meg a különböző közösségi programok, események és fórumok keretében. Ez azt mutatja, hogy a szervezett rendezvények széles körben mozgósították a helyi lakosságot.

A legnagyobb érdeklődést a nagyobb közösségi események váltották ki, mint például a Tökfesztivál, Családi Nap és a Játszótéri Buli. Emellett a kisebb klubok és fórumok is folyamatos közösségi jelenlétet biztosítottak, hozzájárulva a helyi közösség összetartásához. Kategóriák szerint vizsgáltuk a részvételi arányokat, hogy megállapítsuk, mely rendezvények vonzották a legnagyobb érdeklődést.

Legnépszerűbb Események (100+ fő részvételével):

- Tökfesztivál (2021.10.09.) – 203 fő: A legnagyobb érdeklődést kiváltó esemény, amely a helyi gasztronómiai és kulturális örökségre épül.
- Családi Nap (2019.09.21.) – 126 fő: Kiemelkedően sikeres közösségi esemény, amely sport- és csapatépítő programokat kínált.
- Játszótéri buli (2021.06.19.) – 118 fő: A közösségi találkozók egyik csúcspontja, gyermekeknek és családoknak szóló szabadidős programokkal.

Népszerű Események (50-100 fő részvételével):

- Egészségnap – 78 fő
- Mikulásfutás – 73 fő
- Közlekedésbiztonsági nap – 54 fő
- Lengyel tanulmányút – 47 fő

Kisebb, de stabil részvétellel bíró események (20-50 fő):

- Fogathajtó verseny – 40 fő
- Lovas nap – 32 fő
- Bringás klub események (átlagosan 15-30 fő)

A fenti programok célja, hogy minden korosztály számára biztosítsanak közösségi élményeket, elősegítsék a helyi identitás megerősítését, valamint támogassák az aktív és egészséges életmódot.

Közösségi Hatás és Helyi Bevonódás

A rendezvények és programok összesítve jelentős hatással voltak a közösség életére. A helyi lakosok részvételi aránya, különösen a személyes jelenlétet igénylő események esetében, azt mutatja, hogy a közösségfejlesztési stratégiák sikeresek voltak a közösségi élet aktivizálásában. A fiatalok bevonása különösen fontos cél volt, hiszen a helyben maradásuk támogatása hosszú távon hozzájárul a közösség fenntarthatóságához.

A rendezvények során a közösség számára lehetőség nyílt arra, hogy közelebbről megismerjék egymást, közös élményeket szerezzenek, és megerősítsék az összetartozás érzését. A helyi identitás erősítése, a kulturális örökség ápolása, valamint az új generációk bevonása mind hozzájárultak a települések fejlődéséhez és közösségi kohéziójának erősítéséhez.

4. A projekt általánosítható tapasztalatai

A projekt során szerzett tapasztalatok és azok általánosíthatósága alapvető jelentőséggel bírnak a jövőbeli közösségi fejlesztési kezdeményezések szempontjából. Az alábbiakban összegezzük a projekt során alkalmazott sikeres közösségfejlesztési módszereket, valamint a közösségi együttműködés és helyi elköteleződés fontosságát.

4.1 Sikeres közösségfejlesztési módszerek

A projekt során alkalmazott közösségi interjúk, felmérések, beszélgetések és tréningek hatékonysága kulcsszerepet játszott a helyi közösség bevonásában és a közös célok elérésében. A személyes interakciók és a szóbeli kommunikáció, mint az interjúk és beszélgetések, lehetőséget biztosítottak arra, hogy közvetlenül megismerjük a közösség tagjainak véleményét, szükségleteit és aggodalmait. A felmérések segítettek a helyi problémák pontosabb megértésében, míg a tréningek eszközként szolgáltak a közösség tagjainak készségeinek fejlesztésében.

A módszertan arra világít rá, hogy ezek az eszközök más közösségekben is alkalmazhatók, különösen akkor, ha az adott közösség aktív részvételére és együttműködésére építünk. Fontos, hogy az ilyen típusú kezdeményezések rugalmasak legyenek, figyelembe véve a helyi körülményeket, igényeket és elvárásokat. A közvetlen, interaktív módszerek alkalmazása

hatékonyan hozzájárulhat a közösségi elköteleződés erősítéséhez, hiszen lehetőséget ad a közvetlen párbeszédre és problémamegoldásra.

4.2 A közösségi együttműködés és helyi elköteleződés fontossága

A projekt során szerzett tapasztalatok alátámasztják, hogy a helyi lakosok bevonása elengedhetetlen a közösségi akciók sikerességéhez. A közösségi összetartás erősítése érdekében kulcsfontosságú, hogy minden érintett fél érezze magáénak a projektet, és elkötelezett legyen annak végrehajtásában. A helyi közösség aktív részvétele lehetővé teszi, hogy a projekt a valódi igényekre reagáljon, és ne csupán kívülről, hanem a közösség tagjaitól érkező visszajelzések alapján alakuljon.

A közösségi akciók sikeréhez szükséges tényezők között kiemelendő a megfelelő kommunikáció és a helyi vélemények figyelembevétele. A projekt sikeressége nagymértékben múlik azon, hogy a helyi lakosok hogyan érzékelik a kezdeményezést és milyen mértékben érzik magukénak.

A kommunikációs stratégiák személyre szabása, a közvetlen és őszinte párbeszéd kialakítása, valamint a lakosok aktív szerepvállalása lehetőséget biztosít arra, hogy a közösségi akciók valóban a helyi igényekhez igazodjanak, és a hosszú távú fenntarthatóságot biztosítsák.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy az ilyen típusú közösségi fejlesztési módszerek széleskörűen alkalmazhatók más közösségekben is, különösen, ha a helyi környezet és igények szoros figyelemmel kísérésével kerülnek megvalósításra.

5. Eredmények fenntarthatósága és hosszú távú hatások

A projekt célja nem csupán az azonnali eredmények elérése volt, hanem a hosszú távú, fenntartható hatások biztosítása is. Az alábbiakban azokat a kulcsfontosságú tényezőket elemezzük, amelyek biztosítják a projekt eredményeinek fenntarthatóságát, különös tekintettel a helyi közösségi életre és kapcsolatokra gyakorolt hatásokra.

5.1. Helyi közösségi életre gyakorolt hatások

A projekt hosszú távú hatásaival kapcsolatosan az egyik legfontosabb eredmény a közösségi összetartás és a helyi kapcsolatok erősödése. A közvetlen bevonás és a közösségi események

segítettek a lakosok közötti kapcsolatok megerősítésében, amely hozzájárult a közösségi élet dinamizálódásához. A közösségi programok és rendezvények nemcsak a helyi kultúra fenntartását, hanem az aktív részvételt és a közösségi aktivitások folytatását is ösztönözték.

A hosszú távú hatások közé tartozik a közösség kohéziójának erősödése, valamint a helyi lakosok közötti bizalom és együttműködés javulása. A közösségi rendezvények, mint például helyi ünnepek, kulturális programok, vagy közösségi munkaakciók, a projekt hatására gyakoribbá váltak, és folytatásuk biztosítja a helyi közösségi élet folyamatos fejlődését. Az aktív részvétel erősíti a közösség önállóságát és elköteleződését, miközben fenntartja a helyi identitást.

A közösségi események fenntarthatóságának kulcsfontosságú kérdése a helyi erőforrások és a közösségi szervezetek folyamatos támogatása. A projekt segítette ezen erőforrások mobilizálását, de a jövőbeli fenntarthatóság érdekében elengedhetetlen, hogy a közösség maga vállalja a programok szervezését, valamint a szükséges anyagi és emberi erőforrások biztosítását. Az önkéntesek és helyi szervezetek szerepe, valamint a helyi vezetők aktív szerepvállalása létfontosságúak ahhoz, hogy a közösségi rendezvények és programok hosszú távon is megmaradjanak.

Az eredmények fenntarthatóságát továbbá segíti, hogy a projekt által generált közösségi aktivitások pozitív visszajelzéseket váltottak ki a résztvevők és a helyi közösség tagjai részéről. A projekt utóélete és hatása azokon a közösségi alapokon nyugszik, amelyeket az emberek már megszoktak és megszerettek. Ahhoz, hogy a közösségi események fenntarthatóak maradjanak, szükség van folyamatos innovációra és a közösség folyamatos bevonására a tervezés és megvalósítás során.

6. Ajánlások más közösségek számára

A következőkben olyan javaslatokat és ajánlásokat fogalmazunk meg, amelyek más közösségek számára is alkalmazhatóak a sikeres közösségi fejlesztési projektek elindításához, tervezéséhez, lebonyolításához, valamint az eredmények fenntartásához és bővítéséhez.

6.1. Javasolt lépések hasonló projektekhez

A projekt sikeres elindításához, tervezéséhez és lebonyolításához az alábbi lépések betartása javasolt:

Közösségi igények felmérése: Az első és legfontosabb lépés a helyi közösség igényeinek alapos felmérése. Használjunk interjúkat, kérdőíveket, és szervezzünk fórumokat, hogy megismerjük a közösség tagjainak problémáit, elvárásait és ötleteit. Ez segít a projekt céljainak és tevékenységeinek megfelelő kialakításában.

Koherens célok kitűzése: A közösségi fejlesztésnek világos és mérhető célokkal kell rendelkeznie. A célokat a helyi lakosokkal együtt kell megfogalmazni, hogy azok valóban a közösség igényeit tükrözzék. Ezzel biztosítható, hogy minden érintett fél elkötelezett lesz a projekt iránt.

Részvétel ösztönzése: A közösségi projektek sikeressége a közvetlen részvételen múlik. Az aktív lakossági részvétel ösztönzésére olyan kommunikációs és szervezési módszereket kell alkalmazni, amelyek lehetőséget adnak minden közösségi csoport számára, hogy hozzájáruljanak a projekthez.

Helyi partnerek bevonása: A sikeres projektek gyakran helyi partnerek (pl. önkormányzatok, civil szervezetek, helyi vállalkozások) együttműködésére építenek. A közösségi kezdeményezések hatékony megvalósításához fontos, hogy ezek a partnerek aktívan részt vegyenek a tervezésben, kivitelezésben és fenntartásban.

Rugalmas tervezés: A közösségi projektek dinamikusan fejlődnek, ezért fontos a tervezési folyamat rugalmas kezelése. A projekt különböző szakaszaiban érdemes időről időre visszajelzéseket gyűjteni, és szükség szerint módosítani az elképzeléseket.

Fenntarthatósági terv készítése: A projekt kezdetén gondolni kell arra, hogyan lehet biztosítani az eredmények hosszú távú fenntartását. Ehhez finanszírozási források, önkéntesek, helyi támogatás és közösségi erőforrások mobilizálására van szükség.

6.2. Az eredmények fenntartásának módjai és bővítési lehetőségek

A projekt eredményeinek hosszú távú fenntartása és bővítése érdekében az alábbi feltételek és lehetőségek figyelembevételével biztosítható a közösségi fejlesztések további sikeressége:

1. **Helyi erőforrások biztosítása:** A fenntarthatóság alapja a helyi közösségi erőforrások, mint például önkéntesek, helyi vállalkozások és civil szervezetek folyamatos bevonása. A közösségi akciók sikeres fenntartása érdekében a közösség tagjainak elkötelezettségére és aktív szerepvállalására van szükség.
2. **Támogatás keresése:** Az eredmények fenntartásához szükséges anyagi erőforrások biztosításához fontos a hosszú távú finanszírozási források keresése. Ez lehet pályázati pénzek, helyi adományok, vagy állami támogatások formájában.
3. **Folyamatos fejlesztés és bővítés:** A közösségi fejlesztési projektek csak akkor maradnak relevánsak és fenntarthatóak, ha folyamatosan fejlődnek. Új programok, rendezvények és kezdeményezések bevezetése segíthet megőrizni a közösség érdeklődését és elköteleződését.
4. **Új partnerségek kialakítása:** A közösségi projektek bővítési lehetőségei közé tartozik új partnerkapcsolatok kialakítása más közösségekkel, szervezetekkel vagy intézményekkel. Ez segíthet a projekt hatókörének növelésében és új erőforrások bevonásában.
5. **Tudásmegosztás és hálózatépítés:** A projekt során szerzett tapasztalatok és jó gyakorlatok megosztása más közösségekkel segíthet azok számára, akik hasonló fejlesztési projekteket indítanak. A közösségi hálózatok kiépítése és fenntartása hozzájárulhat a fenntartható fejlődéshez és a közösségi kapcsolatok erősítéséhez.

A fentiek figyelembevételével más közösségek is sikeresen elindíthatnak, tervezhetnek és lebonyolíthatnak hasonló fejlesztési projekteket, amelyek a helyi közösségi életet erősítik és hosszú távú pozitív hatásokkal járnak.

7. Összegzés

7.1. A projekt általános értékelése

A projekt sikerét az elért eredmények és a helyi közösségre gyakorolt pozitív hatások alapján lehet értékelni. A közösségi interakciók és a programok sikeresen hozzájárultak a helyi közösség összetartásának erősítéséhez, miközben a lakosok aktívan részt vettek a fejlesztési folyamatokban. A közösségi események, mint a helyi programok és rendezvények, hozzájárultak a helyi identitás megerősítéséhez és az együttműködés javításához.

Az elért eredmények egyértelműen jeleznek egy pozitív irányba mutató fejlődést: a közösségi élet dinamizálódott, a közvetlen részvétel erősödött, és a lakosok elköteleződése növekedett. A projekt sikeressége abban rejlik, hogy a helyi közösség aktív szereplőjévé vált, amely nemcsak a projekt befejezését követően, hanem hosszú távon is képes lesz fenntartani és továbbfejleszteni a kezdeményezéseket.

A közösségi akciók és a projekt folytatása a közösség tagjai számára lehetőséget biztosít arra, hogy egy-egy projekt tovább éljen, fenntartja az aktív együttműködést, és ösztönzi az új kezdeményezéseket.

7.2. További fejlesztési lehetőségek és következő lépések

A projekt további fejlesztése érdekében fontos új és újabb közösségi programok bevezetése, amelyek folytatják és bővítik a korábban megkezdett eseményeket. Ilyen programok lehetnek művészeti rendezvények, környezetvédelmi akciók vagy helyi gazdaság fejlesztésére irányuló kezdeményezések, amelyek tovább erősíthetik a közösség összetartását és aktivitását. A közösségi programok fenntarthatósága érdekében elengedhetetlen a helyi erőforrások és önkéntesek még szélesebb körű bevonása, valamint a közösségi szervezetek és helyi vállalkozások partnerségi viszonyainak fejlesztése, hogy biztosítva legyenek a szükséges források és infrastruktúra. Különösen fontos a fiatalok bevonása, akik aktívan hozzájárulhatnak a közösség jövőbeni kezdeményezéseikhez, biztosítva ezzel, hogy a közösség hosszú távon is fenntartható maradjon.

Ezen kívül a sikeres tapasztalatokat és jó gyakorlatokat más közösségekkel való tudásmegosztással is érdemes bővíteni, mivel a hálózatosodás és az együttműködés lehetőséget ad arra, hogy a projekt hatása más területekre is kiterjedjen. A projekt eredményeinek hosszú távú fenntartása érdekében folytatni kell a finanszírozási források keresését, és támogató közösségi alapú kezdeményezések beindítása, amelyek segítik elő a fenntarthatóságot.